

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Päivähoitoyksikkö / toimipiste Päiväkoti Histamiini	Toimintakausi 2018 - 2019
Osoite Paciuksenkatu 19. 00270 Helsinki	
Puhelin 044 767 7039	Sähköpostiosoite histamiini@allergia.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty	Päiväkodin johtajan allekirjoitus ja nimenselvennys Marjo Heinonen

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus

(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Histamiinin esikouluryhmässä on viisi esikoululaista ja ryhmä toimii yhdessä kahdeksan viisivuotiaan lapsen kanssa. Esikoululaisten eskaritoiminta on muun ryhmän toiminnasta eriytettyä ja tapahtuu klo 9-13 välillä.

Päiväkoti Histamiinin tilojen lisäksi Allergiatalon muita tiloja käytetään tarpeen mukaan. Lähialueen puistot mm. Rantapuisto ja Valpurin puistot ovat käytössä päivittäin. Kadetin yleisurheilukenttä, Meilahden yläasteen liikuntasali, Allergiasairaalan takana olevaa metsä ja Töölön kirjasto ovat käytössä säännöllisesti. Helsingin monipuolista kulttuuritarjontaa hyödynnetään museo-, teatteri-, näyttelyvierailuilla. Oppimisympäristö on suunniteltu ja rakennettu lasten kanssa keskustellen ja heidän mielipiteitään kuunnellen. Suunnitelmissa on huomioitu turvallisuus ja viihtyisyys sekä toimintaan ja leikkiin innostaminen. Toimintaa dokumentoidaan valokuvoin ja ne ovat esillä ryhmässä kuten myös askartelut sekä muut lasten työt.

Oppimisympäristöä valittaessa huomioidaan tilan tarkoituksenmukaisuus niin, että se tukee parhaiten teemaa/projektia ja vastaa lapsiryhmän pedagogisia tarpeita. Oppimisympäristön tilat antavat mahdollisuuden leikin eriyttämiselle esim. rakenteluun, kotileikkiin, majan rakenteluun, kädentöihin, peleihin tai kirjojen katseluun. Projektityöskentelyssä kotialueen jakaminen mahdollistaa rauhallisen työskentelyn yksin tai pienryhmässä. Ryhmän lastentarhanopettajat järjestävät oppimistilanteen ja työskentelyryhmät niin, että lapset saavat myönteisiä oppimiskokemuksia ja toiminnassa säilyy oppimisen ilo ja leikkisyys.

Esiopetuksessa painotetaan kiireettömyyttä, yhdessä tekemistä ja tutkivaa sekä luovaa työskentelyä. Kiireettömyys huomioidaan mahdollistamalla eteneminen omassa tahdissa ja keskeneräisten töiden viimeistely mahdollistetaan.

Lapsen esiopetuspäivä koostuu leikistä, ulkoilusta, projektityöskentelystä sekä ruokailusta ja satuhetkestä. Satuhetkellä lapset kuuntelevat satuja, joiden valitsemiseen he ovat voineet itse vaikuttaa. Vuorovaikutus- ja kaveritaidot ovat ryhmässä keskeisessä roolissa. Esiopetusikäiset harjoittelevat toisen huomioimista ja hyviä käytöstapoja osana päiväkotiarkea. Suvaitsevaisuus on päiväkodissamme myös tärkeä arvo, jota harjoittelemme kohtaamalla meille vieraita asioita tai tapoja.

Esiopetuksen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa lapsen oppimisvalmiuksia. Toiminnan lähtökohtana on lasten kokemukset, vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet.

Laaja-alainen osaaminen

(Mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteutustapoja ryhmässä toteutetaan ja miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan sekä oppimisympäristön suunnitteluun?)

Esiopetusryhmässä lapsi on aktiivinen toimija, jota kannustetaan ja rohkaistaan omaan ajatteluun. Asioita ja ilmiöitä pohditaan yhdessä ja lapsia rohkaistaan ilmaisemaan omat mielipiteensä rohkeasti. Oman ilmaisun vahvistamisen ohella tuemme lasten kykyä ottaa toiset huomioon. Ystävällinen puhetyyli ja hyvät käytöstavat kuuluvat päivän jokaiseen hetkeen. Aikuisen esimerkki toimii mallioppisen perustana niin käytöstavoissa, kuin myös monilukutaidon kehittämisessä. Esiopetusikäiset ovat jo omatoimisia ja taitavia toimijoita, jotka harjoittelevat itsestä ja omista tavaroista huolehtimista. Uutta opetellessa on tärkeää huomata iloita omasta ja toisen onnistumisesta.

Esikoulun toiminnassa huomioimme, että käytämme monipuolista ja rikasta kieltä niin puheessa kuin luetussakin kielessä. Kirjaimet ja kirjoitetut sanat ovat näkyvillä ja niitä tutkitaan yhdessä lasten kanssa. Mediavälineet ovat ryhmässä aktiivisessa käytössä ja iPad:llä etsimme tietoa, kuvaamme ja videoimme. Lasten medianlukutaitoa vahvistetaan keskustelemalla median eri muodoista ja pohtimalla esimerkiksi sitä ovatko kaikki kuvat realistisia kuvauksia ympäristöstä.

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Esiopetusryhmän teemat ja projektit muodostuvat lasten kiinnostuksenkohteiden pohjalta, jotka suunnitellaan huomioiden esiopetussuunnitelman mukaiset aihesisällöt. Uutta opetellessa lapset omaksuvat uusia taitoa omassa tahdissaan. Leikkillisuus on tärkeä osa oppimistilanteita, jolloin säilytetään myös oppimisen ilo. Aikuinen tarttuu herkästi lapsista nouseviin "signaaleihin" ja ohjaa toimintaa niin että eri oppimiskokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt toteutuvat ja niitä yhdistetään isommiksi tavoitteiksi.

Kalenterivuoden tapahtumat huomioidaan esikoulussa niihin tutustuen ja niistä keskustellen – eri vuodenaajat, Aleksis Kiven päivä, joulun aika, Runebergin päivä, ystävänpäivä, laskiainen, kalevalan päivä, pääsiäinen ja vappu. Toiminnan suunnittelussa noudatetaan Helsingin esiopetuksen yhteisiä tavoitteita.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Esiopetuksen toimintaa dokumentoidaan lapsen henkilökohtaisen portfoliokansion avulla, johon kerätään oppimiskokonaisuuksiin liittyviä tehtäviä, lasten omia tarinoita ja kertomuksia sekä valokuvia projekteihin ja teemoihin liittyen. Lasten itsearvioinnin tukena käytämme itsearviointilomaketta, jonka pohjalta haastattelemme lasta. Arvioimme toimintaa keskustelemalla lasten kanssa ja ryhmän aikuisten viikottaisissa tiimipalavereissa. Toimintaa arvioidaan säännöllisesti myös tiimipalavereissa, lastentarhanopettajien palavereissa, päiväkodin kokouksissa, leopseissa, opettajan itsearvioinnissa ja kirjallisessa tiimiarvioinnissa syys- ja kevätkauden jälkeen sekä S2 opettajan ja kelton konsultaatiossa.

Huoltajien osallisuus

Vanhempainilta on tärkeä yhteistyön foorumi. Vanhempainillassa vanhemmat ideoivat pienryhmissä toiveitaan esiopetusvuodelle. Tällöin vanhemmat voivat nostaa myös tiettyihin teemoihin tai ilmiöihin liittyviä toiveita, joita toivoisivat päiväkodissa käsiteltävän. Tänä syksynä esille nousivat mm. ihmiskeho ja sen toiminta, tunne- ja kaveritaidot, kohteliaat/ ystävälliset käytöstavat, vaihtuvat leikkiryhmät, luonnonilmiöt ja sää sekä erilaiset tieteelliset kokeet.

Leops- keskusteluissa syksyllä ja keväällä sekä asiakastytyväisyyskyselyissä vanhemmilla on mahdollisuus antaa palautetta sekä tuoda esille toiveita. Vanhemmille lähetetään etukäteen kuukausitiedote esiopetuksen toiminnasta ja tulevista tapahtumista, sekä jälkikäteen siitä miten teema on toteutunut.

Päivittäiset kohtaamiset lasta tuodessa ja haettaessa ovat myös tärkeitä yhteistyön hetkiä.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Toimintaympäristö luodaan positiiviseksi sekä kannustavaksi. Myönteiset oppimiskokemukset ja oppimisen ilo korostuvat kun lapsi tuntee yhteenkuuluvuutta ryhmän kanssa.

Säännöllisesti pidettävässä tunnekerhossa (Fun Friends- ohjelma) on tarkoituksena vahvistaa mielen hyvinvointia. Tunnekerhossa oppiminen tapahtuu hauskojen leikkien, keskustelujen ja piirtämisen sekä satujen kautta. Toiminnan tavoitteena on oppia tunnistamaan omia ja muiden tunteita sekä oppia erilaisia toimintamalleja tunteiden kohtaamisessa. Itsetuntemuksen karttuessa myös omien vahvuuksien tunnistaminen on mahdollista ja tukee näin myös myönteistä minäkuvaa. Vahva minäkuva mahdollistaa sosiaalisten taitojen harjoittelun sekä kaveritaitojen kehittymisen.

Kiusaamisen ennaltaehkäisy on osa toimivan ja turvallisen toimintakulttuurin luomista. Lapset otetaan mukaan ryhmän sääntöjen laatimiseen ja lasten kanssa yhdessä ratkotaan myös pulmatilanteita. Ryhmässämme käytetään myös MiniVerso- vertaissovittelevuutta, johon ryhmän henkilökunta sekä lapset ovat saaneet koulutusta.

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki	
<p>Eri kieli- ja kulttuuritaustainen lapsi huomioidaan ryhmässä niin pedagogisissa kuin toiminnallisissakin ratkaisuissa. Ryhmän aikuise pyrkivät puhumaan selkokieltä ja arkiset hetket nähdään tärkeinä kielen oppimistilanteina. Oppimisympäristö on suunniteltu kieltä tukevaksi, jolloin aakkoset, kirjoitetut tekstit ja kirjat ovat ryhmässä esillä. Vuorovaikutus toisten lasten kanssa leikeissä ja muissa päivän tilanteissa ovat tärkeitä kielen oppimisen tilanteita.</p> <p>Esiopetusryhmämme kahdenkulttuurin lapset huomioidaan ryhmässä niin, että myös heidän toiseen kulttuuriin ja kieleen tutustutaan ryhmässä. Monikielisuuden suunnitelma kirjataan lapsen esiopetussuunnitelmaan ja se siirtyy kouluun. Esiopetuksessa on käytössä Ota koppi-monikulttuurisuus Helsingissä materiaali, S2- materiaali, Avainsanoja S2 opettajan opas.</p>	
Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa	
-	
Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt	
<p>Yleinen tuki – lasten erilaiset yksilölliset tarpeet huomioidaan esiopetuksessa ja lasta tuetaan tarpeiden mukaan esiopetuspäivän ajan. Leops keskusteluissa syksyllä arvioidaan tuentarve vanhempien kanssa. Konsultaatio tukena on käytetty keltoa ja S2 opettajaa.</p>	
Moniammatillinen arviontikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, lastentarhanopettaja, kiertävä erityislastentarhanopettaja, tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija)	Keskustelun päivämäärä 24.9.2018
Esiopetuksen oppilashuoltopalaveri: Kelto Mirja Häyrynen, S2 opettaja Riitta Hakkarainen sekä lastentarhanopettajat Mia Hovi ja Pia Sundberg.	
Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma)	Suunnitelman päivämäärä 5.9.2018
Liite Yhteistoimintasuunnitelma 2018-2019 laadittiin Meilahden ala-asteen kanssa, osallistutaan kevätlukukaudella järjestettäviin moniammatillisiin siirtoneuvotteluihin. Meilahden ala-asteelle menevät lapset tutustuvat tulevaan kouluun keväällä 2018.	
Muut yhteistyötahot Tarvittaessa yhteistyötahoina esiopetuksen kuraattoripalvelut, lastenneuvola, neuvolapsylogogi, perhetyö, lastensuojelu ja allegianeuvoja.	
Esiopetuksesta vastaava lto/elto	
Lto Mia Hovi ja lto Pia Sundberg	

Helsingin kaupunki
Varhaiskasvatusvirasto

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA